

den saameget egner sig til og som navnlig vil bidrage til at give det vestlige Jylland, en Landsdeel, som hidtil har været i saamange Henseende forfømt, et uberegneligt Opvoing. Folk ere i Almindelighed meget bange for at slaae ind paa en ny Handelsvei, især naar de skulle begynde med en betydelig Udgift, som de hidtil have været fritagne for ad de sædvanlige Veie. Denne Udgift kan for enkelt Mand blive særdeles stor, især hvis Handelen vil blive drevet paa den Maade, som den hidtil for en Deel har været drevet paa Holsteen, idet mangen Speculant har gjort Opkjøb af flere Gaardes Besætning og bragt dem til Markedet for egen Regning. Jeg skal derfor tillade mig at udtale det Ønske, at Forsamlingen vilde skenke Lovudkastet sit Bifald, saaledes som det foreligger, i den Overbeviisning, at det vilde i en operordentlig Grad hemme Dvægudførelsen, hvis der ikke fandt en saadan Toldfrihed Sted.

Da ingen Flere begjerede Ordet, var første Behandling af denne Sag hermed sluttet, hvorefter det blev sat under Afstemning, om den skulde gaae til anden Behandling, hvilket eenstemmigt vedtoges med 66 Stemmer.

Efter Dagsordenen gif man derpaa over til Fortsættelsen af første Behandling af „Udkast til Lov angaaende Ordningen af Bagerneringen i Kjøbenhavn“.

Mouvier: Da der allerede igaar i denne Sag er blevet holdt flere udførlige Foredrag, som have afgivet meget rigt Stof til Overveielse, saa skal jeg ikke for Tiden gaae ind paa den hele Detail, som foreligger. Det vilde fore mig for vidt, og jeg skal derfor indskrænke mig til nogle enkelte Hovedpunkter. Jeg vil da først tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg fuldt vel erkender Rigtigheden af, hvad der igaar af en æret Taler blev fremhævet, at nemlig denne Sag ikke i Ordets egentligste Forstand og ganske ubetinget kan siges at angaae Bagerlauget her i Staden, hvormod Spørgsmaalet egentligt dreier sig om de Rettigheder, som Cierne af de saakaldte privilegerede Bagergaarde formenes at være i Besiddelse af. Men herved maa det dog paa den anden Side ikke oversees, at der ganske ufeilbarligt er en meget nøie Forbindelse mellem

denne Sag, og hele Spørgsmaalet om Bagerneringen; thi den Enerettighed, hvoraf hine saakaldte privilegerede Bagergaarde antages at være i Besiddelse, skulde netop bestaae deri, at fuldstændig Bagernering alene kunde drives i saadanne Gaarde. Jeg bemærker dette, fordi jeg troer, at den hele Opfattelse af Sagen tildeels berøver paa, om man sætter den meer eller mindre i Forbindelse med Statens Berettigelse til Omordning af Næringsforholdene, og med den Regel, som er udtalt i Grundlovens § 88, at nemlig alle Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov.

Et andet Punkt, jeg vilde tillade mig at berøre, er dette, at man allerede tidligere og ligeledes igaar — og det gjentagne Gange — har fremhævet det ganske særegne Forhold, som finder Sted mellem denne Sag og Sagen om Hartkornets Egalisation. Nu er det allerede vist, at der er flere væsentlige Sammenknytningspunkter mellem disse to Sager; derom kan Ingen i noget Dieblisk nære Tvivl. Hvis man vilde spørge mig, hvorledes jeg for min Deel betragter disse tvende Sager i deres gjensidige Forhold til hinanden, da vilde jeg ikke tilfrækkeligt kunne motivere Svaret herpaa, uden at gennemgaae den hele Række af Omordninger, som ved Bedømmelsen af den foreliggende Sag maa komme i Betragtning. Dette tør jeg nu, efter hvad jeg strax i Begyndelsen af mit Foredrag bemærkede, for Diebliffet ikke indlade mig paa; men jeg troer, at naar man gennemgaaer samtlige Herhen hørende Anordninger, ligesaa Rescriptet af 28de April 1739 til Rescriptet af 7de April 1841, vil man finde en meget væsentlig og indgribende Forffjellighed mellem disse Sager, og det saaledes, at jeg ikke troster mig til at sige, hvad der er udtalt i den fremkomne Protest Side 19, at det Privilegium, som formenes at tilkomme Cierne af de kjøbenhavnske Bagergaarde, turde være nok saa vel begrundet, som det privilegerede Hartkorns. Jeg veed vel, at der er Flere her i Salen, som ikke dele denne Anskuelse med mig; men jeg kan, som sagt, for Tiden ikke gaae ind paa nærmere at motivere den, og nævner den blot som det, der for mig